

OBSAH

Obsah	6
Přehled použitých zkratk	12
Kapitola I.	
ÚVODEM	14
Kapitola II.	
SLOŽITOST A NEVYJASNĚNOST POJMOVÉHO APARÁTU	23
1. Občanská společnost	23
1.1 Pokus o definice občanské společnosti	24
1.2 Občanský, neziskový, nevýdělečný, třetí, nonprofitní sektor	25
1.2.1. <i>Subjekty občanského sektoru</i>	26
1.3 Veřejně prospěšná činnost	26
1.4 Non-profit (not-for-profit) institutions	27
1.5 Nongovernmental institutions	27
1.6 Sdružení, společnost, spolek	28
Kapitola III.	
PRÁVNICKÉ OSOBY – POJEM A KATEGORIZACE	29
1. K pojmu „právnícká osoba“	29
2. Kategorizace právníckých osob	32
3. Závěr	46
Kapitola IV.	
SOUKROMOPRÁVNÍ ASPEKTY NADAČNÍHO PRÁVA V ČESKU, VE ŠVÝCARSKU A V NIZOZEMÍ	47
Úvodem	47
1. Historie a současnost nadací	47
2. Nadace v České republice	48
3. Nadace v Nizozemí	54
4. Nadace ve Švýcarsku	57
5. Závěr	61
Srovnávání podle kritérií	62
1. Právní forma a právní úprava de lege lata, legální definice a charakteristika nadace	62

1.1 Právní forma a právní úprava de lege lata	62
1.2 Legální definice a charakteristika nadace	65
1.3 Právní subjektivita	69
1.4 Název nadace	70
1.5 Sídlo nadace	71
2. Zřízení a vznik nadace jako právnické osoby	73
2.1 Zřízení nadace – soukromoprávní úkon	73
2.2 Náležitosti zřizovacího dokumentu	76
2.3 Vznik nadace jako subjektu práva	77
3. Rejstřík, registrační orgán, podmínky registrace	80
3.1 Rejstřík a registrační orgán	80
3.2 Registrace vzniku nadace	82
3.3 Registrace změny dokumentů a zániku nadce	83
4. Podstatné náležitosti zřizovacího dokumentu, možnost jeho změny	85
4.1 Formální náležitosti zřizovacího dokumentu	85
4.2 Obsahové náležitosti zřizovacího dokumentu	88
4.3 Změna zřizovacích dokumentů	93
4.4 Změna nadační listiny	94
4.5 Statut a možnost jeho změny	96
5. Účel nadace, možnost jeho změny, podnikání, účast na politických aktivitách	99
5.1 Účel nadace	99
5.2 Veřejně (obecně) prospěšné nadace	101
5.3 Změna účelu	105
5.4 Podnikání nadací	106
5.5 Možnost účasti na politických aktivitách	110
6. Organizační struktura, vystupování nadace v právních vztazích	111
6.1 Organizační struktura	111
6.2 Správní rada (rada nadace)	112
6.3 Dozorčí rada (revizor)	115
6.4 Vystupování nadace v právních vztazích	117
6.5 Odpovědnost správní rady (členů správní rady) vůči nadaci	118
7. Členství v nadaci	120
8. Zrušení a zánik nadace, naložení s likvidačním zůstatkem	121
8.1 Zrušení nadace	121
8.2 Zrušení nadace soudem	123
8.3 Likvidace	124
8.4 Naložení s likvidačním zůstatkem	125
8.5 Zrušení nadace bez likvidace	126

8.5.1. Sloučení nadací	126
8.6 Zánik nadace	128
9. Dohled nad nadacemi ze strany státu a veřejnosti	130

Kapitola V.

SOUKROMOPRÁVNÍ ASPEKTY SPOLKOVÉHO PRÁVA V ČESKU, VE ŠVÝCARSKU A V NIZOZEMÍ

134

Spolky a svoboda sdružování	134
-----------------------------------	-----

1. Úvodem	134
2. Spolková autonomie	136
3. Spolkové právo soukromé	137
4. Současná právní úprava a její problémy v České republice	137
5. Dílčí závěr a úvaha de lege ferenda	138

Srovnávání podle kritérií	140
---------------------------------	-----

1. Právní forma a právní úprava de lege lata, legální definice a charakteristika ...	140
1.1 Právní forma a právní zakotvení	140
1.1.1. <i>Politické strany a hnutí</i>	144
1.1.2. <i>Círky a náboženské společnosti</i>	145
1.1.3. <i>Odbory a svazy zaměstnavatelů</i>	146
1.2 Legální definice a charakteristika spolku	148
1.3 Charakteristika spolku	150
1.4 Právní subjektivita	151
1.4.1. <i>Neformální spolek</i>	152
1.5 Název spolku	154
1.6 Sídlo spolku	156
2. Založení a vznik spolku jako právnické osoby	158
2.1 Zakladatelé spolku	158
2.2 Založení spolku	158
2.3 Vznik spolku jako právnické osoby	161
3. Příslušný veřejný úřad (orgán), podmínky zápisu do rejstříku	164
3.1 Příslušný veřejný úřad	164
3.2 Zápis spolku do rejstříku	166
3.3 Zápis změn zapisovaných údajů a zániku spolku do rejstříku	171
4. Podstatné náležitosti základního dokumentu a možnost jeho změny	173
4.1 Základní dokument – stanovy	173
4.1.1. <i>Formální a obsahové náležitosti</i>	??
4.2 Změna základního dokumentu	176
5. Účel spolku, změna účelu, podnikání spolku	179

5.1 Účel spolku	179
5.2 Veřejně prospěšné spolky	181
5.3 Změna účelu	183
5.4 Podnikání spolku	185
6. Organizační struktura spolku, vystupování spolku v právních vztazích	189
6.1 Vnitřní organizace spolku	189
6.2 Nejvyšší orgán – členská schůze, spolkové shromáždění	190
6.3 Výkonný orgán (statutární orgán) – vedení, rada spolku, výbor	195
6.4 Kontrolní (dozorčí) orgán	197
6.5 Další orgány	198
6.6 Vystupování (jednání) spolku navenek	198
6.7 Odpovědnost členů vedení vůči spolku	200
7. Členství	202
7.1 Vznik členství	203
7.2 Zánik členství	204
7.3 Práva a povinnosti členů	207
7.3.1. Členská práva	207
7.3.2. Členské povinnosti	208
8. Zrušení a zánik spolku, naložení s likvidačním zůstatkem	211
8.1 Zrušení a zánik spolku	211
8.2 Likvidace spolku	215
8.3 Likvidační zůstatek	216
8.4 Zrušení a zánik bez likvidace	218
8.5 Výmaz z rejstříku	220
9. Dohled ze strany státu a veřejnosti, ochrana práv třetích osob	221
9.1 Dohled státu při vzniku spolku	221
9.2 Nucené zrušení spolku	222
9.3 Publikace údajů ve veřejném rejstříku	223
9.4 Kontrola vnitřními orgány a členy	224
9.5 Zveřejnění výroční zprávy	225

Kapitola VI.

ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ ASPEKTY DAŇOVÉHO REŽIMU NADACÍ A SPOLKŮ

226

1. Úvod	226
2. Nadace a spolek jako daňové subjekty	226
3. Daňové zvýhodnění nadací a spolků v Česku, Švýcarsku a Nizozemí	228
3.1 Daňové zvýhodnění nadace a spolku v Česku	228
3.2 Daňové zvýhodnění nadací a spolků ve Švýcarsku	230

3.3 Daňové zvýhodnění nadací a spolků v Nizozemí	232
4. Daňové odpočty	233
5. Závěr	235

Kapitola VII.

SOUHRNNÝ ZÁVĚR A SUMMARY V ANGLICKÉM JAZYCE 236

1. Souhrnný závěr	236
2. Summary	241
2.1 Preface	241
2.2 Legal persons	241
2.3 Foundations and associations	242

Kapitola VIII.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY 244

1. Knižní publikace	244
2. Odborné časopisy, denní tisk, neperiodické publikace	249
3. Dokumenty Rady Evropy (Council of Europe) a některé další prameny	250

Kapitola IX.

PŘEHLED AKTUÁLNÍ ČESKÉ JUDIKATURY Z OBLASTI NADAČNÍHO A SPOLKOVÉHO PRÁVA 252

1. Některá rozhodnutí soudů a dalších orgánů státní správy související s problematikou nadačního práva	252
1.1 Rozhodnutí Ústavního soudu	252
1.2 Rozhodnutí Nejvyššího soudu	253
1.3 Rozhodnutí vrchních soudů	254
1.4 Rozhodnutí dalších orgánů státní správy	254
2. Některá rozhodnutí soudů a dalších orgánů státní správy související s problematikou spolkového práva	294
2.1 Rozhodnutí Ústavního soudu	294
2.2 Rozhodnutí Nejvyššího soudu	258
2.3 Rozhodnutí vrchních soudů	263
2.4 Rozhodnutí krajských soudů (Městského soudu v Praze)	266
2.5 Rozhodnutí jiných orgánů	267

Kapitola X.

SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY 269

1. České právní předpisy	269
--------------------------------	-----

1.1 ZÁKON č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (ve stavu ke dni 1. 2. 2004, výňatek)	269
1.2 ZÁKON č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ze dne 27. března 1990 (ve stavu ke dni 1. 2. 2004)	271
1.3 ZÁKON č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech) ze dne 3. září 1997, ve stavu ke dni 1. 2. 2004	277
2. Švýcarské právní předpisy (ve stavu k 1. 2. 2004)	294
2.1 Schweizerisches Zivilgesetzbuch vom 10. Dezember 1907; SR 210	294
3. Nizozemské právní předpisy, ve stavu k 30. 6. 2002	306
3.1 Netherlands Civil Code	306